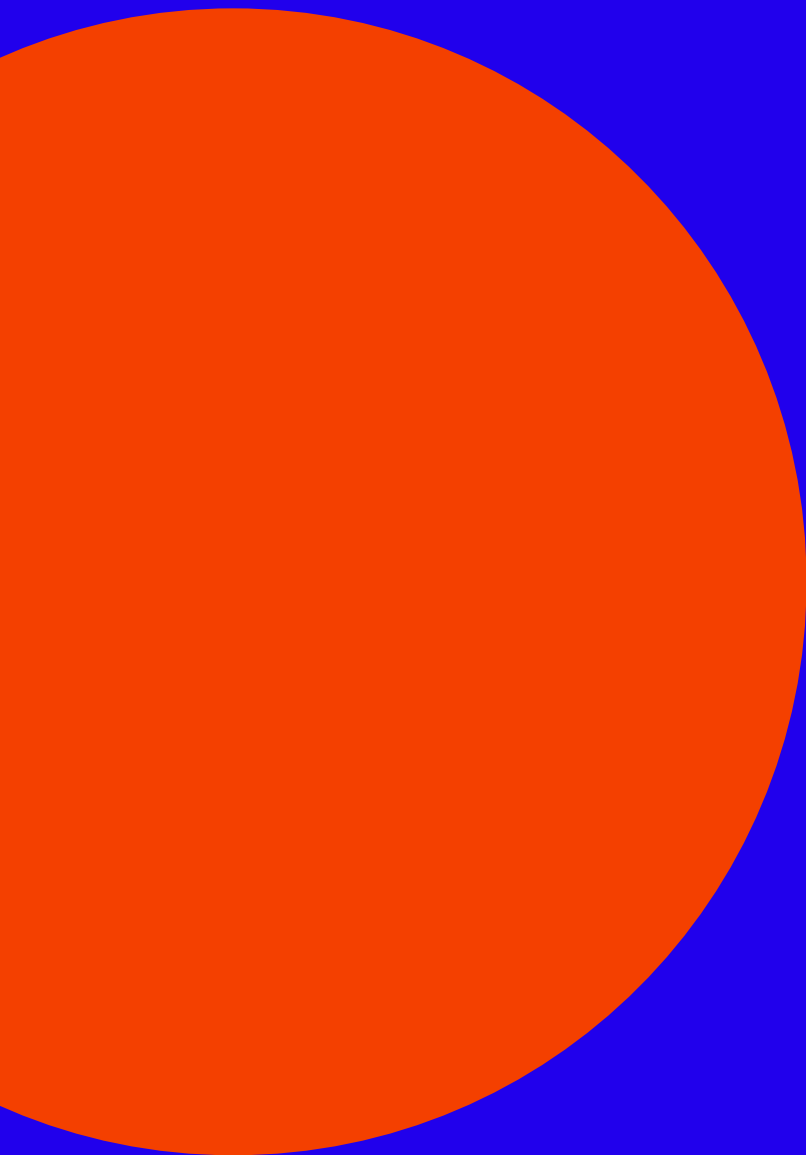

nvic

visiedocument

Managementsamenvatting

Inleiding

De intensive care (IC) is onze afdeling, wij geven daar hoog specialistische zorg aan een diverse groep van kritiek-zieke patiënten. Ons doel is dat de patiënten goed herstellen met kwaliteit van leven. Om dit mogelijk te maken is de unieke expertise van IC-professionals belangrijk.

Het is onze ambitie om nu en in de nabije toekomst IC-zorg verder te verbeteren. Hierbij hebben wij oog voor wat de patiënt, zijn/haar omgeving en de maatschappij van ons vragen. Wij zijn helder over wat de IC kan bieden en wij geven aan wanneer IC-zorg niet meer van toegevoegde waarde is voor onze patiënten. Onze patiënten zijn op onze afdeling opgenomen met één of meer acuut bedreigde of verstoorde vitale functies. Continue monitoring van deze bedreigde of verstoorde functies is noodzakelijk en behandeling van een in potentie omkeerbare aandoening kan leiden tot herstel van vitale functies.

Ambities

In vier thema's geven wij onze ambities weer voor onze patiënten, onze professionals en onze omgeving. Met omgeving bedoelen wij alles wat buiten de IC is waarmee de IC op wat voor manier dan ook in relatie staat.

Buiten de IC en onze omgeving bestaan externe factoren, zoals krapte op de arbeidsmarkt en vergrijzing, die een uitdaging bieden om de ambities te kunnen waarmaken.

Conclusie

Wij leveren IC-zorg op topniveau en hebben de ambitie om onze zorg verder te ontwikkelen, voor de patiënten, voor de professionals en voor onze omgeving. Dit doen wij samen met de professionals van de IC en eveneens samen met alle professionals en partijen betrokken bij de IC. De IC-geneeskunde is een in alle opzichten gelijkwaardig specialisme en ontwikkelt zich steeds verder. De verantwoordelijkheid om onze ambities waar te maken, wordt daarmee steeds groter.

Voor onze patiënten leveren wij IC-zorg op topniveau. Deze zorg is doelmatig en van meerwaarde. Om deze zorg te verbeteren zien wij een duidelijke rol voor de inzet van data en technologie. Onze diverse professionals zullen wij faciliteren zodat zij gezond en met plezier kunnen werken. Wij zullen ze opleiden en scholen gedurende hun gehele carrière. Hiertoe wisselen wij *best practices* uit. Dat doen wij op een circulaire IC en binnen een ziekenhuis en in een netwerk waarin de juiste zorg op de juiste plek wordt gegeven. Door betrokken te zijn bij ontwikkelen van beleid, maken wij de zorg voor de toekomst samen.

Op deze manier borgen wij de beste zorg voor onze kritiek-zieke patiënten, zorg die passend, duurzaam en toekomstgericht is.

	 Passende zorg	 Duurzaam	 Toekomstgericht	 Samenwerken
 Patiënt	IC-zorg op topniveau is doelmatig en van meerwaarde Reële verwachtingen en samen beslissen	Primaire preventie door stimuleren gezonde leefstijl	Betrouwbare, gekoppelde data voor beter prognosticeren, monitoren, beslissen en vergelijken Nieuwe technologie voor verder verbeteren uitkomst	Samen beslissen; aandacht voor diversiteit
 Professional	Proportionele, duurzame en betaalbare zorg Secundaire preventie ter voorkoming van IC-(her)opname	Voldoende capaciteit om te werken volgens de kwaliteitsstandaard Betere levensloopregelingen; behoud werkplezier en gezondheid	IC-geneeskunde is uniek met een toegespitste opleiding die recht doet aan de complexiteit van het vak Een op de IC-geneeskunde toegespitste kennisagenda en wetenschappelijk onderzoek Best practices uitwisselen	Juiste inzet van unieke expertise; aandacht voor diversiteit Regiebehandelaar van IC-zorg Verder ontwikkelen van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken
 Omgeving	Regionale IC zorg; juiste zorg op de juiste plek Meer kennis over IC-zorg, grenzen en (on)mogelijkheden	Alle IC's ontwikkelen zich in de richting van een circulaire IC	De IC als cockpit, met controles op afstand en zorg vóór of na IC-opname Kennis en kunde van buiten de IC toepassen	Betrokkenheid in zorgpaden en onderzoek Actieve rol in besturen van zorg Actieve participatie bij maken beleid

Inleiding

De intensive care (IC) heeft de afgelopen jaren een bijzondere en uitdagende periode doorgemaakt. Wij zijn trots op de enorme inzet van onze professionals. Door samenwerking binnen het ziekenhuis, binnen de regio's en tussen regio's is het gelukt de gevraagde zorg te leveren. Tijdens de pandemie hebben wij geleerd hoe intensief IC-zorg kan zijn en hoe door het langdurig inzetten van onze professionals ten behoeve van capaciteit, de kwaliteit van zorg in het gedrang komt. Onze visie op IC-zorg is daarom bovenal een visie op het werk van de professionals van de IC. Wij zorgen immers voor de patiënt en zijn/haar naasten. Wij voelen dagelijks de urgentie om de zorg op de IC verder te verbeteren omdat wij weten waar de kansen liggen om nieuwe ontwikkelingen in te passen en bestaande handelingen achterwege te laten. Wij doen dit altijd in relatie tot onze omgeving. Binnen onze omgeving rekenen wij alles buiten de IC wat met de IC in relatie staat. Dit vormt de basis voor dit visiedocument. Een document gemaakt met en voor onze professionals, want samen vormen wij de IC.

Het is onze ambitie om nu en in de nabije toekomst IC-zorg verder te verbeteren. Hierbij hebben wij oog voor wat de patiënt, zijn/haar omgeving en de maatschappij van ons vragen. Wij zijn helder over wat de IC kan bieden en wij zijn helder wanneer IC-zorg niet meer van toegevoegde waarde is voor onze patiënten. Onze patiënten zijn op onze afdeling opgenomen met één of meer acuut bedreigde of verstoorde vitale functies. Continue monitoring is bij deze bedreiging of verstoring noodzakelijk en behandeling van een in potentie omkeerbare aandoening kan leiden tot herstel van vitale functies.

De beste zorg voor kritiek-zieke patiënten is passend, duurzaam, toekomstgericht en wordt bereikt door samen te werken met professionals van de IC en buiten de IC. Wij zien die toekomst vol vertrouwen tegemoet.

Ambities

Onze ambities hebben wij verdeeld over domeinen en pijlers in een matrix (figuur 1).

De domeinen in de matrix zijn onze patiënt, de professional en onze omgeving. Wij verwachten dat de complexiteit van de aandoeningen van onze patiënten zal toenemen. Voor professionals zullen altijd uitdagingen blijven bestaan. De omgeving zal blijven veranderen. In dit document geven wij omgeving een brede betekenis: met omgeving omvatten wij hier alles wat buiten de IC is én waarmee de IC in relatie staat. De omgeving strekt zich uit van collega's binnen het ziekenhuis, tot bestuurders, zorgverzekeraars, kennisinstituten, de overheid en uiteindelijk de maatschappij.

De pijlers zijn de vier thema's aan de hand waarvan wij beschrijven wat voor alle domeinen: de patiënt, de professional en de omgeving in de nabije toekomst onze ambities zijn.

Daarnaast bestaan externe factoren, zoals krapte op de arbeidsmarkt en vergrijzing. Factoren van buiten de IC die een uitdaging bieden om de ambities te kunnen waarmaken.

Figuur 1
Visie NVIC 2022-2026

	 Passende zorg	 Duurzaam	 Toekomstgericht	 Samenwerken
 Patiënt	<p>IC-zorg op top-niveau is doelmatig en van meerwaarde</p> <p>Reële verwachtingen en samen beslissen</p>	<p>Primaire preventie door stimuleren gezonde leefstijl</p>	<p>Betrouwbare, gekoppelde data voor beter prognosticeren, monitoren, beslissen en vergelijken</p> <p>Nieuwe technologie voor verder verbeteren uitkomst</p>	<p>Samen beslissen; aandacht voor diversiteit</p>
 Professional	<p>Proportionele, duurzame en betaalbare zorg</p> <p>Secundaire preventie ter voorkoming van IC-(her)opname</p>	<p>Voldoende capaciteit om te werken volgens de kwaliteitsstandaard</p> <p>Betere levensloopregelingen; behoud werkplezier en gezondheid</p>	<p>IC-geneeskunde is uniek met een toegespitste opleiding die recht doet aan de complexiteit van het vak</p> <p>Een op de IC-geneeskunde toegespitste kennisagenda en wetenschappelijk onderzoek</p> <p>Best practices uitwisselen</p>	<p>Juiste inzet van unieke expertise; aandacht voor diversiteit</p> <p>Regiebehandelaar van IC-zorg</p> <p>Verder ontwikkelen van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken</p>
 Omgeving	<p>Regionale IC zorg; juiste zorg op de juiste plek</p> <p>Meer kennis over IC-zorg, grenzen en (on)mogelijkheden</p>	<p>Alle IC's ontwikkelen zich in de richting van een circulaire IC</p>	<p>De IC als cockpit, met controles op afstand en zorg vóór of na IC-opname</p> <p>Kennis en kunde van buiten de IC toepassen</p>	<p>Betrokkenheid in zorgpaden en onderzoek</p> <p>Actieve rol in besturen van zorg</p> <p>Actieve participatie bij maken beleid</p>

Passende zorg

IC-zorg van topniveau aan alle patiënten die door onze zorg een reële kans maken op herstel met behoud van kwaliteit van leven.

Patiënt

IC-zorg op topniveau is doelmatig en van meerwaarde

Passende zorg is doelmatige zorg die een meerwaarde heeft voor de patiënt.¹ Het bepalen wat passende zorg is voor een individuele kritiek-zieke patiënt is een uitdaging. De wetenschappelijke basis waarop wij een advies geven, neemt toe. Verdere ontwikkeling van het vergelijken en duiden van uitkomsten van zorg, zoals verkregen via het solide systeem van de Stichting Nationale Intensive Care Evaluatie (NICE) is een volgende stap.

Reële verwachtingen en samen beslissen

Met de patiënt en zijn/ haar naasten spreken wij over de grenzen aan het leven en de kans op verbetering, bij voorkeur al voorafgaand aan een opname (bijvoorbeeld door de huisarts of de specialist op de polikliniek). Dit vraagt van ons en van de individuele patiënt om meer inzet om tot een gewogen beslissing te komen zoals door *advance care planning*, door meer aandacht voor proportionaliteit (ook in de loop van een ziekenhuisopname) en door het verbeteren van de inschatting van de bestaande conditie (*frailty*).

Professional

Proportionele, duurzame en betaalbare zorg

Wij leveren passende zorg: medische en verpleegkundige zorg geleverd aan het individu die menselijk, proportioneel, betaalbaar en duurzaam is.

Ons streven is om onze professionals optimaal in staat te stellen hun werk te doen. Zij kennen de onzekerheden die bestaan bij een opname en maken een gewogen beslissing over de behandeling van patiënten waarbij het bieden van een kans op waardevol herstel wordt afgewogen tegen een (te) lang continueren van zorg zonder dat een gewenste uitkomst te bereiken is.

Secundaire preventie ter voorkoming van IC-(her)opname

Waardevolle informatie over de intensiteit en de gevolgen van een IC-opname dragen wij actief uit naar aanpalende specialismen door bijvoorbeeld deel te nemen aan besluitvormende preoperatieve teams. Consulterende intensivisten en IC-verpleegkundigen bevorderen door actieve betrokkenheid na overplaatsing naar de afdeling en op de nazorgpolikliniek het herstel.

Omgeving

Regionale IC-zorg; juiste zorg op de juiste plek

In de regio's vindt binnen netwerken een verdeling van zorg plaats met het oog op expertises, bereikbaarheid en efficiënte inzet van zorg: de juiste zorg op de juiste plek.

Meer kennis over IC-zorg, grenzen en (on)mogelijkheden

De gehele keten, van huisarts tot medisch specialist, wordt betrokken bij het verder ontwikkelen van kennis rondom passende zorg. Het werken met zorgpaden ontwikkeld vanuit verschillende disciplines wordt verder uitgerold.

Vertegenwoordigers van patiënten, zoals de Stichting Family and Patient Centered Intensive Care (FCIC), en de maatschappij in het algemeen bereiken consensus over het patiëntenbelang. Daarnaast wordt samen met partijen als de Federatie Medisch Specialisten (FMS), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA), de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) als toezichthouder en Zorginstituut Nederland gedacht over het maken van keuzes in gezondheidsvraagstukken over passende zorg. Met het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) zal de ruimte worden bepaald waarbinnen zorg mogelijk is.

Het gesprek in de samenleving over ieders wensen t.a.v. een opname, behandeling, de uitgebreidheid van behandelen en wanneer een behandeling niet meer gewenst is (*advance care planning*), wordt op gang gebracht, zodat de wensen ten tijde van (acute) ziekte al duidelijk zijn.

¹ Adviesrapport *Samenwerken aan passende zorg: de toekomst is nu* (2020) opgesteld door Zorginstituut Nederland (ZIN) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA).

Duurzaam

Toekomstbestendige zorg van de hoogste kwaliteit. Wij willen de impact van IC-zorg voor de patiënt, de professional en het milieu beperken.

Patiënt

Primaire preventie door stimuleren gezonde leefstijl

Wij zetten onze expertise in voor de gezondheid in het algemeen, een gezondere omgeving en het voorkomen dat een patiënt IC-zorg nodig heeft.

Wij worden tijdig geconsulteerd; op de spoedeisende hulp (SEH), preoperatief, bij opgenomen patiënten al dan niet na een spoedinterventieteam (SIT)-oproep en in multidisciplinair overleg. Hierdoor kan mogelijk een opname voorkomen

worden of kan de behandelduur op de IC worden beperkt. De meest duurzame zorg is het vermijden van onnodige zorg.

Professional

Voldoende capaciteit om te werken volgens de kwaliteitsstandaard

Voor een duurzame inzet van de IC-professionals is het noodzakelijk dat onze basis op orde is. Daarmee bedoelen wij dat het aantal professionals, en daarmee direct samenhangend het aantal bedden, voldoende is om ons werk volgens de

kwaliteitsstandaard Organisatie van Intensive Care² uit te voeren. Als de basis capaciteit op orde is, geeft dat de ruimte die nodig is om in het geval van een tijdelijke toename van de zorgvraag nog altijd zorg op dat niveau te bieden. Op korte termijn is een capaciteit van 1.150 IC-bedden het streven. Wij denken dat met deze capaciteit onze professionals beschermd zijn tegen overbelasting bij een toename van de zorgvraag en dat zij ook in tijden van drukte toch met plezier en trots hun werk kunnen doen. Deze capaciteit geeft ook de ruimte om in tijden van een normale bedbezetting voldoende tijd en aandacht te kunnen besteden aan onderwijs, kwaliteit en innovatie. Of deze capaciteit ook in de toekomst voldoende of noodzakelijk is, beoordelen wij regelmatig opnieuw.

Betere levensloopregelingen; behoud werkplezier en gezondheid

Veel professionals, jong en oud, geven aan dat het werk fysiek en mentaal belastend kan zijn. Een betere levensloopregeling is nodig, waarbij de werkzaamheden kunnen worden aangepast al naar gelang de fase van de carrière en wensen van de betrokken professionals. Gezond en veilig werken bereiken wij met aandacht voor arbeidsvoorwaarden, werkdruk en inzet van nieuwe kennis over werken (zoals fitter door de nacht). Wij moeten meer mogelijkheden creëren om onze professionals naast de klinische taken op de IC,

in te zetten bij onderwijs, onderzoek en innovatie, voor een bestuurlijke functie of kwaliteitsfunctie of voor (poli)klinische taken buiten de IC. Taken dus met minder dienstbelasting zodat een betere balans ontstaat.

Aandacht voor de mens achter de professional en zijn/haar omgeving is belangrijk voor het goed functioneren van onze teams en verdient aandacht binnen goed werkgeverschap.

Omgeving

Alle IC's ontwikkelen zich in de richting van een circulaire IC

De gezondheidszorg is verantwoordelijk voor 7% van de kooldioxide voetprint. Alle IC's implementeren alternatieve, duurzame werkwijzen die door de commissie de Groene IC zijn vastgesteld. Het uiteindelijke doel is om te komen tot een circulaire IC. Naast een verandering in werkwijze zullen wij, in samenwerking met de industrie, duurzame producten ontwikkelen. Verder moeten wij nadenken over aanpassing van de bouwvoorschriften en inrichting van de IC.

² De kwaliteitsstandaard *Organisatie van Intensive Care* (2016) vastgesteld door het Zorginstituut en in het Register is geplaatst. Deze kwaliteitsstandaard beschrijft de voorwaarden waaraan de organisatie van Intensive Care-zorg in Nederland moet voldoen.

Toekomst gericht

Betrouwbare, gekoppelde data voor beter prognosticeren, monitoren, beslissen en vergelijken.

Patiënt

Betrouwbare, gekoppelde data voor beter prognosticeren, monitoren, beslissen en vergelijken

Op een IC wordt veel data gegeneerd en kunnen *big data* en *artificial intelligence* een belangrijke bijdrage leveren in de ontwikkeling van de zorg. Data en daaruit verkregen algoritmes ondersteunen bij diagnostiek, prognostiek en (nieuwe) behandelingen.

Ongeacht welk elektronisch dossier een zorginstelling gebruikt, dient iedere zorg-

professional, met toestemming van de patiënt, toegang te hebben tot de relevante medische gegevens.

Monitoring van een groot aantal patiënten onder supervisie van de IC wordt steeds beter mogelijk, zowel binnen als buiten het ziekenhuis (*telemedicine*).

Nieuwe technologie voor verder verbeteren uitkomst

Wij ontwikkelen nieuwe technologie en passen die in om de zorg voor en behandeling van patiënten te verbeteren.

Professional

IC-geneeskunde is uniek met een toegespitste opleiding die recht doet aan de complexiteit van het vak

De unieke expertise van intensivisten en IC-verpleegkundigen draagt bij op verschillende plekken in de keten, ook buiten de fysieke muren van de IC. De zorg voor de kritiek-zieke patiënt leggen wij vast in zorgpaden, protocollen en richtlijnen. Protocollen en richtlijnen moeten snel beschikbaar worden gemaakt en worden uitgewisseld.

De opleiding tot intensivist moet meevolueren. Een fellowship van een tot twee jaar is niet toereikend om voldoende kennis en competenties op te doen om het vak zelfstandig uit te oefenen. Het opleiden verandert naar een toegespitste opleiding met aandacht voor alle aspecten van IC-zorg, training via simulatie (*crew resource management*), van preventie tot passende zorg, van wetenschap tot management, van interprofessioneel samenwerken tot samenwerken in netwerken. De duur van de opleiding doet recht aan de complexiteit van het vak.

Een op de IC-geneeskunde toegespitste kennisagenda en wetenschappelijk onderzoek

Onze kennisagenda wordt afgestemd op de behoeftes van de patiënt. Naast medisch inhoudelijke thema's richten wij onze scope op kwaliteit van leven en zorg op maat.

Best practices uitwisselen

Wij stimuleren professionals om innovaties en concrete ideeën voor verbetering in de zorg verder te brengen. *Best practices* van verschillende IC's worden eenvoudig beschikbaar voor implementatie. Er is blijvend aandacht nodig voor

het verminderen van registratielast, onnodige alarmen en meldingen over medicatie interacties.

Omgeving

De IC als cockpit, met controles op afstand en zorg vóór of na IC-opname

Inzet van onze expertise in de acute as stemmen wij af zodat expertises rondom de patiënt samenkomen. Gerichte scholing en training in de acute as is noodzakelijk. Het gaat hierbij niet alleen over herkenning van de vitaal bedreigde patiënt maar ook over bepaalde behandelingen, zoals *high flow* zuurstof toediening buiten de IC. Mede hierdoor is gemonitorde zorg met daarbij een systeem om signalen op te vangen en te duiden van groot belang (cockpit). Deze ontwikkelingen gaan gepaard met een toegenomen betrokkenheid van IC-professionals bij patiënten die niet op de IC opgenomen zijn.

Kennis en kunde van buiten de IC toepassen

Door samenwerking met professionals op het gebied van o.a. data, technologie, logistiek, *hospitality*, ethiek en levensbeschouwing verbeteren wij de zorg op de IC verder.

Samenwerken

Voor het leveren van de beste zorg is samenwerking essentieel.

Patiënt

Samen beslissen; aandacht voor diversiteit

Iedere patiënt is uniek en wij stemmen de zorg zo goed mogelijk af op ieder individu. Hierbij vormen reële verwachtingen de basis voor de behandeling en de te maken keuzes.

Professional

Juiste inzet van unieke expertise; aandacht voor diversiteit

Intensivisten en IC-verpleegkundigen zetten wij op de juiste manier in. Daarbij hebben wij aandacht en ruimte voor het individu en voor verschillende visies op zorg. Wij benutten de kracht van diversiteit, waaronder verschillen in gender, leeftijd, achtergrond, ervaringen, talent en competenties. Wanneer verschillen in meningen bestaan over wat kwaliteit is,

kunnen wij hierover afstemming bereiken door multidisciplinaire overleg en moreel beraad.

Regiebehandelaar van IC-zorg

De intensivisten zijn regiebehandelaar op de IC. Wij betrekken alle professionals die met hun specifieke expertise kunnen bijdragen aan de zorg. Daarbij geldt dat wij de juiste zorg op de juiste plek geven. Het gaat hierbij over een breed scala aan professionals: o.a. medisch specialisten, verpleegkundigen, verzorgenden en paramedici.

Verder ontwikkelen van interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken

Iedere patiënt krijgt multidisciplinaire aandacht voor zijn/haar zorgvraag vóór, tijdens en na de IC-opname. Door samenwerking tussen medisch specialisten onderling en multidisciplinaire samenwerking tussen zorgprofessionals met verschillende achtergronden komen de juiste experts bij de juiste patiënt.

Omgeving

Betrokkenheid in zorgpaden en onderzoek

De zorg wordt ook door andere specialisten voortdurend verbeterd. Deze veranderingen kunnen de zorg op de IC beïnvloeden. Bij de ontwikkeling van nieuwe behandelingen die de IC raken, zijn de professionals van de IC actief betrokken, zoals bij het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het implementeren van bewezen effectieve behandelingen, geborgd in zorgpaden.

Actieve rol in besturen van zorg

Intensivisten participeren actief in verschillende managementstructuren en -overleggen, zowel binnen het ziekenhuis als daarbuiten, waaronder de Federatie Medisch Specialisten, het Regionaal Overleg Acute Zorg of vanuit de IC-netwerken.

Actieve participatie bij maken beleid

Professionals van de IC zijn en worden betrokken bij het ontwikkelen van een visie op zorg in het algemeen en rondom acute zorg in het bijzonder. Het hieruit volgende beleid maken de IC-professionals samen met patiëntenorganisaties, bestuurders, zorgverzekeraars, kennisinstituten en de overheid. Hierin trekken de NVIC en V&VN-IC steeds meer gezamenlijk op.

Conclusie

Wij leveren IC-zorg van topniveau en hebben de ambitie om onze zorg verder te ontwikkelen, voor onze patiënten, de professionals en onze omgeving. Dit doen wij samen met de professionals van de IC en eveneens samen met alle professionals en partijen betrokken bij de IC. De IC-geneeskunde is een in alle opzichten gelijkwaardig specialisme en ontwikkelt zich steeds verder met de verantwoordelijkheid om onze ambities waar te maken.

Voor onze patiënten leveren wij de zorg samen met onze professionals en met professionals van buiten de IC. Deze zorg is doelmatig en van meerwaarde.

Om deze zorg te verbeteren zien wij een duidelijke rol voor inzet van data en technologie. Onze diverse professionals faciliteren wij in gezond werken met plezier, het opleiden en scholen gedurende de gehele carrière. Hiertoe wisselen wij *best practices* uit. Dat doen wij op een circulaire IC en binnen een ziekenhuis en een netwerk waarin de juiste zorg op de juiste plek wordt gegeven. Door betrokken te zijn bij ontwikkelen van beleid maken wij de zorg voor de toekomst samen. Daarmee borgen wij de beste zorg voor onze kritiek-zieke patiënten die passend, duurzaam en toekomstgericht is.

